

*stans crudelem et amarum etiam in ipsa puericia cognoscens clericum fieri disposuerat, ne si ad imperii honorem conscenderet tyrannide sua omnia confunderet. Sed ipse mortuo Constantio reiecta christianitate imperium arripuit et paganus effectus, qui etiam ordines acceperat, deos colere cepit* (frei nach Cassiodor, *Historia ecclesiastica* [wie Anm. 162] VI 1 f., S. 305-312). *Bella multa et feliciter gessit, qui etiam vivente Constancio modicis copiis apud Argentoratum Gallie urbem ingentem Alemannorum exercitum extinxit* (vgl. *Historia Romana* X 14, S. 146 Z. 10-15). *Christianam religionem quasi pestem odio habuit et christianos pre contemptu Galileos vocavit eosque cum Diocletiani more persequi vellet, pudore correptus prefectis suis occulte precepit, ut eos sacrificare diis compellerent et nolentes interficerent. Ipse etiam ad contemptum christianae religionis Arsacio pontifici idolorum precepit, ut venientes ad templum bovis (bovis] Iovis O<sub>1</sub> und O<sub>2</sub>) sanguine aspergeret vestesque et nummos in honore deorum suorum pauperibus distribueret* (frei nach Cassiodor, *Historia ecclesiastica* [wie Anm. 162] VI 17 ff., vgl. bes. VI 17, 1, S. 329 Z. 4 f., VI 29, 5-15, S. 346 Z. 30 – S. 348 Z. 85, VI 44, 4, S. 367 Z. 20 f.). *Ipse bello contra Parthos et Persas feliciter gesto cum victor remearet anno imperio secundo* (vgl. *Historia Romana* X 16, S. 147 Z. 4-10) *sagitta incertum unde venerit letaliter vulneratus est, sed ipse crudelitatem nec in morte deponens sanguinem de vulnere prorumpentem manu fertur excepisse eoque in aerem proiecto dixisse „vicisti Galilee“* (vgl. Cassiodor, *Historia ecclesiastica* [wie Anm. 162] VI 47, 1-3, S. 371 Z. 1 – S. 372 Z. 10), *decessit anno ab urbe condita MCXVII.*

7) Im Anschluß an *Hoc etiam tempore Placidia germana Honorii a fratre suo depulsa ad Orientem profecta est cum filiis suis Honorio et Valentiniano, ubi a Theodosio Archadii alterius germani sui filio honorifice suscepta est* (vgl. *Historia Romana* XIII 7, S. 180 Z. 1-4) heißt es in A, fol. 17v (vgl. O<sub>1</sub>, fol. 20v, und O<sub>2</sub>, fol. 60va) *Eadem tempestate Prudencius Tarracone oriundus in Hispaniis floruit.*

8) Im Anschluß an *Tunc quoque apud Constantinopolim Priscianus Cesariensis grammaticam artem rimatus est* (= *Historia Romana* XVII 4, S. 241 Z. 6-8 = *Historia Langobardorum* I 25, S. 73) heißt es in A, fol. 21r (vgl. O<sub>1</sub>, fol. 24r, und O<sub>2</sub>, fol. 62va) *quam postea scribens ad Iulianum consulem ac patricium laudabiliter edidit.* Der Schlußsatz zeugt von Kenntnis der Praefatio von Priscians *Institutiones grammaticae*<sup>171</sup>.

9) Im Anschluß an *His etiam diebus sancti viri Columbanus et Gallus ex Scotorum genere oriundi Galliam predicando circuibant, et perrexit quidem sanctus Columbanus in Italiam, beatus vero Gallus remansit in Alemannia* (vgl. *Historia Langobardorum* IV 41, S. 168, wo von Gallus nicht die Rede ist) heißt es in A, fol. 22v (vgl. O<sub>1</sub>, fol. 26r, und O<sub>2</sub>, fol. 63rb) *Hoc etiam tempore Ysidorus Spalensis episcopus extitit.*

---

171) Vgl. Prisciani grammatici Caesariensis Institutionum grammaticarum libri XVIII 1: I. I-XII, ex recensione Martini HERTZII (Grammatici Latini 2, 1855) S. 1-4.